

Predkladacia správa

Národná rada Slovenskej republiky dňa 1. februára 2023 prvýkrát schválila limity verejných výdavkov na roky 2023 až 2025, ktoré podľa § 30aa v spojení s § 37m ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) vypočítala a predložila na jej rokovanie Rada pre rozpočtovú zodpovednosť. Naplnili sa tým aj požiadavky ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti (ďalej len „ústavný zákon“), ktorý existenciu limitu verejných výdavkov predpokladal.

V zmysle § 30aa ods. 9 zákona je Rada pre rozpočtovú zodpovednosť povinná vykonať pravidelnú aktualizáciu platného limitu každoročne k 30. júnu. Limit sa aktualizuje podľa § 30aa ods. 9 písmen a), c) a i). Ostatné vplyvy sa pri tejto aktualizácii nezahrnú, nakoľko pri ich výpočte by sa porovnávala ich skutočná výška za predchádzajúci rok s predpokladmi pri výpočte limitu na daný rok, pričom na rok 2022 ešte limit nebol stanovený. Podľa § 37m, ods. 4, štvrtej a piatej vety zákona č. 523/2004 Z. z. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť predkladá aktualizovaný limit verejných výdavkov na rokovanie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie a rozpočet a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárske záležitosti, ktoré ho schvaľujú uznesením. Uznesenie sa nezverejňuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť zároveň v zmysle § 30aa ods. 2 druhej vety zákona vypočítala limit verejných výdavkov na rok 2026, keďže ide o rok, na ktorý sa zostavuje trojročný rozpočet verejnej správy, pričom na tento rok limit verejných výdavkov ešte nebol určený. Takto vypočítaný limit podľa § 30aa ods. 3 tretej vety zákona Rada pre rozpočtovú zodpovednosť predkladá v termíne aktualizácie limitu na rokovanie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie a rozpočet a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárske záležitosti, ktoré ho podľa § 37m, ods. 4 štvrtej vety zákona schvaľujú uznesením. Uznesenie sa nezverejňuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

V súvislosti s predloženým limitom verejných výdavkov poukazuje Rada pre rozpočtovú zodpovednosť na znenie § 30aa ods. 8 zákona, podľa ktorého je vláda Slovenskej republiky povinná zosúladiť návrh rozpočtu verejnej správy s platným limitom verejných výdavkov. Táto povinnosť neplatí v prípade aktivovanej všeobecnej únikovej doložky v zmysle § 30aa ods. 22 zákona, ktorá v nadväznosti na neuplatňovanie európskych rozpočtových pravidiel zbavuje vládu povinnosti zosúladiť rozpočet verejnej správy s limitom verejných výdavkov a je povinná predložiť Národnej rade Slovenskej republiky rozpočet verejnej správy, ktorého obsahom je informácia o vzťahu schváleného limitu verejných výdavkov k rozpočtu verejnej správy za predpokladu, že to neohrozí fiškálnu udržateľnosť. Vzhľadom na to, že Európska komisia dňa 8. marca 2023 oznámila deaktivovanie všeobecnej únikovej doložky ku koncu roka 2023, očakáva sa, že počnúc rokom 2024 bude vláda opäť povinná zosúladiť návrh rozpočtu verejnej správy s platným limitom verejných výdavkov.

Nakoľko Národná rada Slovenskej republiky zatiaľ neschválila novelu ústavného zákona, ktorá by zosúladovala sankcie dlhovej brzdy s výdavkovými limitmi, limit verejných výdavkov na rok 2024 prvýkrát obsahuje aj sankciu dlhovej brzdy v podobe vyrovnaného rozpočtu.